

ชื่อโครงการ การทบทวนและติดตามประเมินการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสมเหตุผลในผู้ป่วยโรคระบบทางเดิน
หายใจส่วนบนและท่อน้ำเลี้ยงปัสสาวะ ในโรงพยาบาลและเครือข่าย รพ.สต. ในอำเภอทรายมูล

ผลการดำเนินงาน

1. การจัดอบรม

จัดอบรม แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบล ในวันที่ 6 และ 7 กันยายน 2555 จำนวน 2 รุ่น รวม 50 คน ใน 2 วัตถุประสงค์ คือ
โรคระบบทางเดินหายใจส่วนบนและท่อน้ำเลี้ยง

2. การเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูล ก่อนจัดอบรม เดือน มิถุนายน – สิงหาคม 2555และหลังการทำ
โครงการ ตั้งแต่เดือน 1 ตุลาคม - 31 ธันวาคม 2555

2.1 โรงพยาบาลทรายมูลใช้โปรแกรม E-tool รายงานข้อมูลนำเข้าทุกเดือน โดยใช้
ข้อมูล 21 แฟ้ม ดึงรายงานมา 4 แฟ้ม ประกอบด้วย

- แฟ้ม Drug
- แฟ้ม Diag
- แฟ้ม Person
- แฟ้ม Service

ตัวอย่าง รายงานประจำเดือน พฤศจิกายน 2554 และ 2555

ELECTRONIC TOOL

SET UP PARAMETER PROVIDE DATABASE DRUG USE EVALUATION AND ASU

DUU POPULATION DUU PDK DUU TREND PRICE DPM FORM CALCULATION DPM PDK DPM TREND PRICE ASU POPULATION ASU ATB OVER USE ASU CASE ASU PDK ASU FORM CALCULATION

DUU ANALYSIS PROFILE ASU ANALYSIS PROFILE

ASU CALCULATE FORM

ฟอร์มประมวลผล ASU

ข้อมูลการสั่งใช้ยาระหว่างวันที่: **1/11/2555** ถึงวันที่: **25/11/2555**

จำนวนใบสั่งยาทั้งหมดของข้อมูลนำเข้า	2,869
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม URI	172
สัดส่วนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม URI ต่อใบสั่งยาทั้งหมด	6.00%
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม URI และได้รับยาปฏิชีวนะ	37
สัดส่วนใบสั่งยาในกลุ่มโรค URI ที่สั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น	21.51%
มูลค่าการสั่งใช้ยาปฏิชีวนะในกลุ่มโรค URI ที่ไม่จำเป็นต้องใช้	1,186.24
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม AGE	38
สัดส่วนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม AGE ต่อใบสั่งยาทั้งหมด	1.32%
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม AGE และได้รับยาปฏิชีวนะ	18
สัดส่วนใบสั่งยาในกลุ่มโรค AGE ที่สั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น	42.11%
มูลค่าการสั่งใช้ยาปฏิชีวนะในกลุ่มโรค AGE ที่ไม่จำเป็นต้องใช้	186.00
สัดส่วนใบสั่งยาทั้งสองกลุ่มโรค ที่สั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น	25.24%
มูลค่าการสั่งใช้ยาปฏิชีวนะทั้งสองกลุ่มโรคเกินความจำเป็น	1,372.24
มูลค่ารวมการสั่งใช้ยาตามปฏิชีวนะทั้งหมด	15,316.64

หมายเหตุ:

start Local Disk (C:) Control Panel IMPORT_DATA ELECTRONIC TOOL M...

ELECTRONIC TOOL

SET UP PARAMETER PROVIDE DATABASE DRUG USE EVALUATION AND ASU

DUU POPULATION DUU PDK DUU TREND PRICE DPM FORM CALCULATION DPM PDK DPM TREND PRICE ASU POPULATION ASU ATB OVER USE ASU CASE ASU PDK ASU FORM CALCULATION

DUU ANALYSIS PROFILE ASU ANALYSIS PROFILE

ASU CALCULATE FORM

ฟอร์มประมวลผล ASU

ข้อมูลการสั่งใช้ยาระหว่างวันที่: **1/11/2554** ถึงวันที่: **25/11/2554**

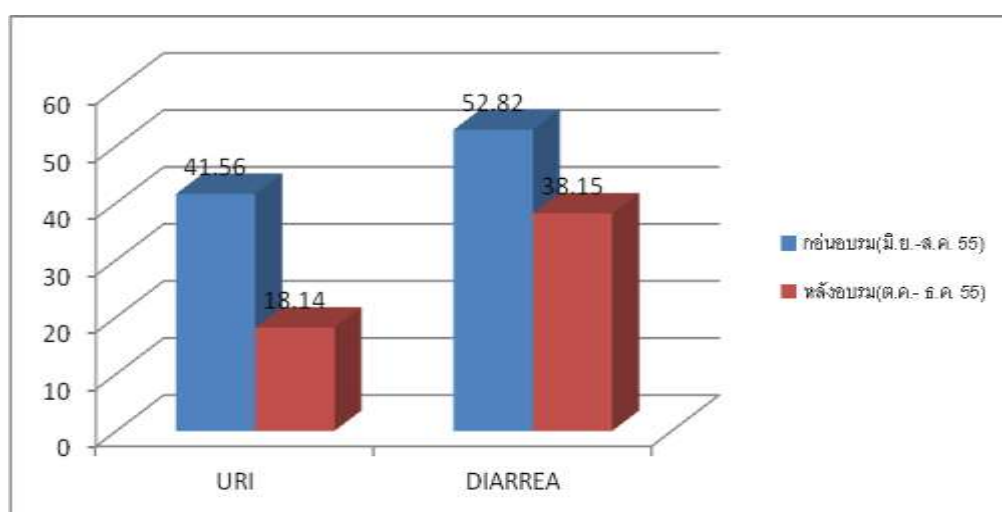
จำนวนใบสั่งยาทั้งหมดของข้อมูลนำเข้า	3,388
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม URI	239
สัดส่วนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม URI ต่อใบสั่งยาทั้งหมด	7.05%
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม URI และได้รับยาปฏิชีวนะ	69
สัดส่วนใบสั่งยาในกลุ่มโรค URI ที่สั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น	28.87%
มูลค่าการสั่งใช้ยาปฏิชีวนะในกลุ่มโรค URI ที่ไม่จำเป็นต้องใช้	2,772.75
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม AGE	74
สัดส่วนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม AGE ต่อใบสั่งยาทั้งหมด	2.18%
จำนวนใบสั่งยาที่ถูกวินิจฉัยในกลุ่ม AGE และได้รับยาปฏิชีวนะ	18
สัดส่วนใบสั่งยาในกลุ่มโรค AGE ที่สั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น	21.62%
มูลค่าการสั่งใช้ยาปฏิชีวนะในกลุ่มโรค AGE ที่ไม่จำเป็นต้องใช้	216.00
สัดส่วนใบสั่งยาทั้งสองกลุ่มโรค ที่สั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น	27.16%
มูลค่าการสั่งใช้ยาปฏิชีวนะทั้งสองกลุ่มโรคเกินความจำเป็น	2,988.75
มูลค่ารวมการสั่งใช้ยาตามปฏิชีวนะทั้งหมด	25,861.63

หมายเหตุ:

start Local Disk (C:) F:_J0963_2011110... Control Panel IMPORT_DATA ELS

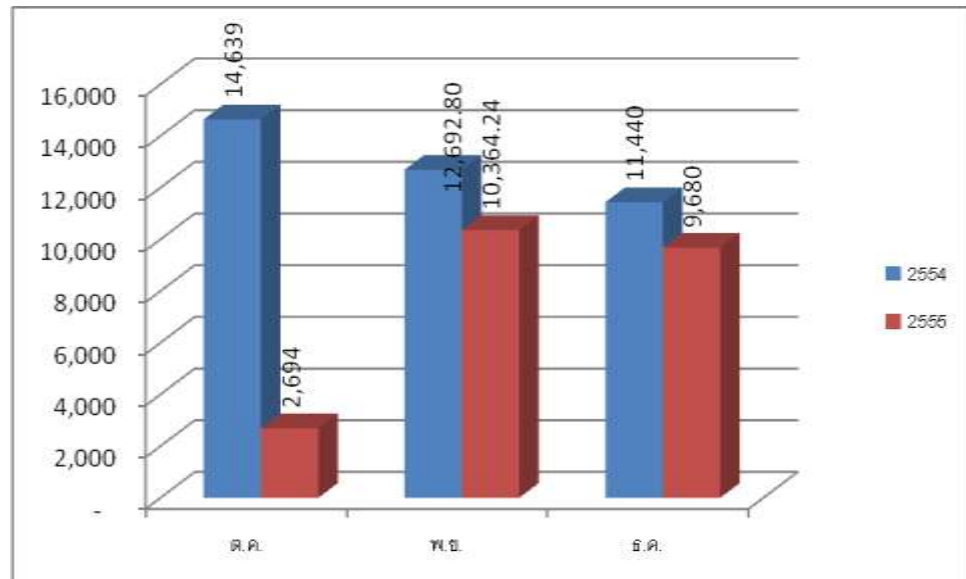
2.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเริ่มใช้โปรแกรม HOS-XP เมื่อเดือนตุลาคม 2555 ได้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ส่วนการลงข้อมูลรหัสยายังไม่สมบูรณ์ ทำให้ทางโรงพยาบาลไม่สามารถลงโปรแกรม E-tool ได้ และจะเร่งดำเนินการให้รพ.สต. ลงข้อมูลรหัสยาให้เร็วที่สุด การเก็บข้อมูลครั้งนี้จึงดึงข้อมูลจากโปรแกรม JHCIS

แผนภูมิ แสดงร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับยาปฏิชีวนะในโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนและโรคท้องร่วงเฉียบพลัน

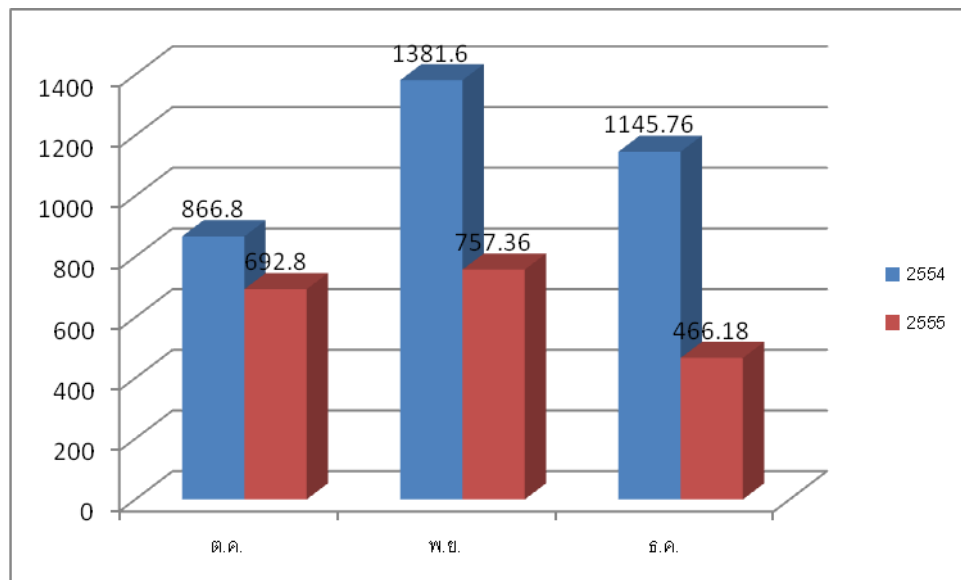
พบว่า ร้อยละผู้ป่วยที่ได้รับยาปฏิชีวนะในโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนลดลงร้อยละ 23.42 และโรคท้องร่วงเฉียบพลันลดลงร้อยละ 14.67

แผนภูมิ เปรียบเทียบมูลค่าการส่งใช้ยาปฏิชีวนะในโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน ปีงบประมาณ 2554 และ ปีงบประมาณ 2555

พบว่า มูลค่าของการส่งใช้ยาปฏิชีวนะในโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน ปี 2554 เดือน ต.ค. – ธ.ค. มีมูลค่า 41,325.54 บาท และ ปี 2555 เดือน ต.ค. – ธ.ค. หลังจากอบรม มีมูลค่าลดลง 25,292.74 บาท สามารถประหยัดค่ายาได้ 16,032.80 บาท มูลค่าค่ายาลดลงคิดเป็นร้อยละ 38.79

แผนภูมิ เปรียบเทียบมูลค่าการส่งใช้ยาปฏิชีวนะในโรคท้องร่วงเฉียบพลัน ปีงบประมาณ 2554 และ ปีงบประมาณ 2555

พบว่า มูลค่าของการส่งใช้ยาปฏิชีวนะในโรคท้องร่วงเฉียบพลัน ปี 2554 เดือน ต.ค. – ธ.ค. มีมูลค่า 3,394.16 บาท และ ปี 2555 เดือน ต.ค. –ธ.ค. หลังจากอบรม มีมูลค่าลดลง 1,916.34 บาท สามารถประหยัดค่ายาได้ 1,477.82 บาท มูลค่าค่ายาลดลงคิดเป็นร้อยละ 43.54

3. แพทย์เขียน Clinical Practice Guideline (CPG) ใน 2 โรค เป้าหมายและดำเนินการ แจกแนวทางให้ทุก รพ.สต. ปฏิบัติตาม
4. คู่มือการใช้ยาปฏิชีวนะในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
5. การประเมินความรู้ผู้เข้าร่วมการอบรมก่อนและหลังการอบรม

ตาราง แสดงคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	8	16.0
- หญิง	42	84.0
2. สถานที่ทำงาน		
- โรงพยาบาลชุมชน	30	60.0
- PCU	2	4.0
- รพ.สต.	18	36.0
3. อายุ		
- น้อยกว่า 30 ปี	14	28.0
- อายุ 30 – 34 ปี	8	16.0
- อายุ 35 -39 ปี	13	22.0
- อายุ 40 ปีขึ้นไป	15	10.0
4. บทบาท		
- แพทย์	1	2.0
- ทันตแพทย์	2	4.0
- เภสัชกร	3	6.0
- พยาบาล	33	66.0
- นักวิชาการสาธารณสุข	7	14.0
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	2	4.0
- เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	2	4.0
5. ระยะเวลาการทำงาน		
- ≤ 5 ปี	17	34.0
- 6 – 10 ปี	9	18.0
- 11 – 15 ปี	8	16.0
- 16 – 20 ปี	11	22.0
- > 20 ปี	5	10.0

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (42 คน หรือ ร้อยละ 84) ทำงานที่โรงพยาบาลชุมชน (30 คน หรือ ร้อยละ 60) นอกจากนั้นทำงานที่ PCU และ รพ.สต. (20 คน หรือ ร้อยละ 40) เป็นพยาบาล (33 คน หรือ ร้อยละ 60) อายุเฉลี่ย 35.48 ปี ระยะเวลาการทำงานส่วนใหญ่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี (17 คน หรือ ร้อยละ 34)

จากจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด 50 คน ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องการส่งใช้ยาปฏิชีวนะโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนและโรคท้องร่วงเฉียบพลัน จากแบบสอบถามทั้งหมด 10 ข้อ โดยแบ่งเป็น โรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน 5 ข้อ และ โรคท้องร่วงเฉียบพลัน 5 ข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากอบรม จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 48 และผู้เข้าร่วมการอบรมมีคะแนนความรู้ก่อนและหลังจากอบรมเท่าเดิม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 52

จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้ารับการอบรม คือ 9 คะแนน และ หลังการอบรม คือ 9.86 คะแนน

การที่คะแนนผู้เข้าร่วมอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง และ คะแนนก่อนและหลังอบรมเท่ากันอาจเนื่องมาจากโรงพยาบาลได้เคยจัดอบรมเรื่องการส่งใช้ยาปฏิชีวนะโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนและโรคท้องร่วงเฉียบพลันให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล

6.อภิปรายข้อเสนอแนะ

1. การเก็บข้อมูลไม่มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มารับบริการ จึงควรมีการเก็บข้อมูลในส่วนของผู้รับบริการด้วย
2. เพื่อให้การดำเนินงานการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลได้อย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการประเมินซ้ำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อช่วยกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ได้ตระหนักในการส่งใช้ยา

7.ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ภาพจัดอบรม

ภาพประเมินงานในแต่ละรพ.สต.

